

Päätös

19.12.2023

VN/34132/2023
VN/34132/2023-YM-1

Asettamispäätös: Ohjelma pitkäaikais-asunnottomuuden poistamiseksi vuoteen 2027 mennessä

Asettaminen

Ympäristöministeriö on tänään asettanut ohjelman pitkäaikaisasunnottomuuden poistamiseksi vuoteen 2027 mennessä.

Toimikausi

1.1.2024–31.12.2026

Tausta

Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelman mukaisesti keskeisten ministeriöiden, kaupunkiseutujen, hyvinvointialueiden ja järjestöjen kanssa käynnistetään valtakunnallinen ohjelma pitkäaikaisasunnottomuuden poistamiseksi. Ohjelmalla vahvistetaan valtion, hyvinvointialueiden ja kaupunkien välistä yhteistyötä pitkäaikaisasunnottomuuden poistamisessa. Asunnottomuuden poistamisessa otetaan huomioon erityisesti nuoret asunnottomat ja edistetään nuorten tuettujen asumisyksiköiden perustamista.

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA:n selvityksen mukaan Suomessa oli vuonna 2022 pitkäaikaisasunnottomina 1 133 henkilöä. Tämä on 185 henkilöä vähemmän kuin edellisenä vuonna 2021. Monet pitkäaikaisasunnottomat tarvitsevat tarkoituksenmukaisen asumisratkaisun lisäksi erilaisia sosiaali- ja terveyspalveluja. Samanaikaisesti heillä voi olla talous-, päihde- ja mielenterveysongelmia. Nämä henkilöt eivät välttämättä pärjää vahvankaan tuen avulla tavallisessa asuntokannassa, vaan heille tarvitaan pieniä tuetun asumisen yksiköitä.

Pitkäaikaisasunnottomuuden ratkaisemiseksi tarvitaan sekä räätälöityjä asumisratkaisuja että asumista tukevia sosiaali- ja terveyspalveluja. Hallitusohjelman mukaisesti ympäristöministeriölle on osoitettu asunnottomuuden vähentämisen päävastuu. Ympäristöministeriö ohjaa ja rahoittaa asuntojen hankintaa, rakentamista ja peruskorjaamista. Sosiaali- ja terveysministeriö ohjaa ja rahoittaa sosiaali- ja terveyspalveluja. Ympäristöministeriön ja sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan asiat eli asunnot ja asumista tukevat palvelut muodostavat pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämisen ytimen. Tavoitetta tukevat lisäksi toimet, joilla turvataan riittävä asuntotarjonta sekä häätöjen ehkäisyyn tähtäävä työ. Pitkäaikaisasunnottomuuden poistamiseksi nämä kahden hallinnonalan vastuulla oleva toimet tulee sovittaa yhteen.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Ympäristöministeriö

PL 35
00023 Valtioneuvosto

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Aleksanterinkatu 7
Helsinki

Puhelin
Telefon
Telephone

0295 16001
+358 295 16001

Faksi
Fax
Fax

09 1603 9320
+358 9 1603 9320

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

kirjaamo.ym@gov.fi

Sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämisen uudistamisen jälkeen kuntien, hyvinvointialueiden sekä valtion yhteistyön välttämättömyys korostuu.

Hallitusohjelman mukaisesti sosiaalisen oikeudenmukaisuuden vahvistamiseksi osoitetaan pysyvää rahoitusta pitkäaikaisasunnottomuuden poistamiseen vuoteen 2027 mennessä. Lisäksi pitkäaikaisasunnottomille suunnattuja asumisyksiköitä rahoitetaan ARA:n myöntämällä erityisryhmien investointiavustuksella ja korkotukilainoilla. Ohjelmaan osallistuvat kaupungit ja hyvinvointialueet ovat oikeutettuja hakemaan rahoitusta pitkäaikaisasunnottomuutta poistaviin investointeihin ja sosiaali- ja terveystalvelujen kehittämiseen ja käyttöönottoon. Rahoitusta kohdennetaan ohjelman puitteissa laadittavien suunnitelmien perusteella.

Hallitusohjelman mukaisesti rakennetaan lisäksi hallinnonrajat ylittävä asunnottomuuden ennaltaehkäisykokonaisuus, joka mahdollistaa asunnottomuusriskin varhaisen tunnistamisen ja avun tarjoamisen asunnottomuuden torjumiseksi. Tähän kokonaisuuteen kuuluu muun muassa asumisneuvonta ja siihen liittyvä avustus. Avustus perustuu määräaikaiseen lakiin asumisneuvonnan tuesta kunnille vuosina 2023–2027.

Ohjelman tavoitteet

- Pitkäaikaisasunnottomuus poistuu vuoteen 2027 mennessä.
- Kohtuuhintaisia ja valtion tukemia asuntoja, myös tarvittavia pieniä tuetun asumisen yksiköitä, on kohdennettu riittävästi pitkäaikaisasunnottomille ohjelmakaupungeissa. Tuettujen asuntojen palvelut vastaavat käyttäjien tarpeisiin.
- Kaupungeilla ja hyvinvointialueilla on yhteiset toimeenpanosuunnitelmat pitkäaikaisasunnottomuuden poistamiseksi.
- Kunta- ja hyvinvointialueetasolla on toiminnassa laaja yhteistyöverkosto pitkäaikaisasunnottomuuden poistamiseksi ja ehkäisemiseksi.
- Kaupunkien, hyvinvointialueiden ja valtion välillä on luotu yhteinen toimintamalli, jolla pitkäaikaisasunnottomuuden vastainen työ vakiinnutetaan sellaiselle tasolle, että pitkäaikaisasunnottomuus ei ohjelmakauden jälkeen lähde nousuun.

Ohjelman toimenpiteet

1. Ohjelmakaupungit ja –hyvinvointialueet laativat yhdessä suunnitelman pitkäaikaisasunnottomuuden poistamiseksi vuoteen 2027 mennessä. Suunnitelmaan tulee sisältyä ainakin seuraavat asiat:
  - a. *Pitkäaikaisasunnottomien tilanteen kuvaus ja keskeiset toimenpiteet mahdollisten ongelmakohtien parantamiseksi.*
  - b. *Kaupungin ja hyvinvointialueen roolit sekä työnjako pitkäaikaisasunnottomuuden poistamisessa vuoteen 2027 mennessä.*
  - c. *Pitkäaikaisasunnottomille osoitettavien olemassa olevien asuntojen ja pitkäaikaisasunnottomille kohdennettujen asumisyksiköiden sekä poistotavoitteeseen pääsemiseksi tarvittavien uusien asumisyksikköpaikkojen lukumäärä ja toimet, joilla asuntojen tarkoituksenmukainen kohdentuminen pitkäaikaisasunnottomille varmistetaan.*
  - d. *Toimintamalli riittävien ja integroitujen sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämiseksi asumisyksiköissä asuville.*
  - e. *Toimet, joilla tuetaan asumisyksiköiden asukkaiden siirtymistä kevyemmin tuettuun asumiseen.*
  - f. *Matalan kynnyksen liikkuvien ja etsivien sosiaali- ja terveystalvelujen varmistaminen vahvaa tukea asumiseensa tarvitsevien tilanteen parantamiseksi pitkäaikaisasunnottomuuden poistamisen näkökulmasta.*
2. Vahvistetaan pitkäaikaisasunnottomuuden parissa toimivien tahojen yhteistyötä. Ohjelmaan osallistuvat kaupungit ja hyvinvointialueet kokoavat yhdessä alueellaan asunnottomuustyön yhteistyöverkoston, mukaan lukien järjestöt ja palveluntuottajat.

Organisointi

Ohjelmalla on johtoryhmä, jonka tehtävänä on johtaa ohjelmaa sekä seurata käytännön toimenpiteiden edistymistä. Johtoryhmä linjaa ja tukee käytännön kehittämistyötä. Johtoryhmä voi kutsua asiantuntijoita kuultaviksi. Johtoryhmän kokoonpano on seuraava:

Puheenjohtaja

Apulaispormestari Daniel Sazonov, Helsingin kaupunki

Johtoryhmän jäsenet

Asuntoneuvos Tommi Laanti (varajäsen lainsäädäntöneuvos Anu Karjalainen), ympäristöministeriö, varapuheenjohtaja

Sosiaalineuvos Virva Juurikkala, sosiaali- ja terveysministeriö (varajäsen nimetään myöhemmin)

Integraatiojohtaja Minna Sartes, Turun kaupunki (varajäsen kiinteistökehityspäällikkö Tomi Henriksson, Vantaan kaupunki)

Kehittämissiantuntija Susanna Hult, Jyväskylän kaupunki (varajäsen asuntoasiainpäällikkö Helene Vanninen, Lahden kaupunki)

Hyvinvointijohtaja Marko Korhonen, Pohjois-Savon hyvinvointialue (varajäsen aikuisten sosiaalipalvelujen palvelulinjajohtaja Tapio Nieminen, Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue)

Hyvinvointikoordinaattori Nina Peränen, Keski-Suomen hyvinvointialue (varajäsen työikäisten ja sosiaalihuollon päivystyspalvelujen tulosaluejohtaja Eija Leino, Päijät-Hämeen hyvinvointialue)

Toimitusjohtaja Teija Ojankoski, Y-Säätiö (varajäsen toimitusjohtaja Kimmo Karvonen, Sini-nauhasäätiö)

Toiminnanjohtaja Sanna Tiivola (varajäsen palvelupäällikkö Jussi Lehtonen), Vailla vaki-naista asuntoa ry

Johtoryhmän sihteeritehtävistä vastaa ympäristöministeriö.

Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (609/1986) 4 a §:n kiintiösäännöksen mukaan työryhmissä tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakkin vähintään 40 prosenttia. Ympäristöministeriön asettaman johtoryhmän jäsenistä ja varajäsenistä yhteensä naisia on 60 prosenttia ja miehiä 40 prosenttia. Tämän katsotaan riittävästi täyttävän kiintiövaatimuksen, koska kaikissa osallistuvissa organisaatioissa ei ole asianomaisissa tehtävissä miehiä.

Lisäksi ohjelmalla on ohjelmaryhmä, johon osallistuvat johtoryhmän lisäksi kaikki ohjelmaan osallistuvat kaupungit ja hyvinvointialueet sekä valtiotoimijat.

Ohjelmaryhmään kutsutaan:

Espoon kaupunki

Helsingin kaupunki

Jyväskylän kaupunki

Kuopion kaupunki

Lahden kaupunki

Oulun kaupunki

Tampereen kaupunki

Turun kaupunki

Vantaan kaupunki

Keski-Suomen hyvinvointialue

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

Pirkanmaan hyvinvointialue

Päijät-Hämeen hyvinvointialue

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjois-Savon hyvinvointialue
Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Varsinais-Suomen hyvinvointialue
Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus Ara
Rikosseuraamuslaitos
Sosiaali- ja terveysministeriö

Kustannukset ja rahoitus

Johtoryhmän ja ohjelmaryhmän jäsenet tekevät työnsä ilman erillistä korvausta. Kokouskustannukset maksetaan ympäristöministeriön talousarviotililtä 7000130250 Asuminen ja kulttuuriympäristöt, 35010101 Yhteiset menot.

Ympäristö- ja ilmastoministeri

Kai Mykkänen

Lainsäädäntöneuvos

Matleena Haapala

Liitteet -

Jakelu Johtoryhmän puheenjohtaja ja jäsenet
Ohjelmaryhmään kutsuttavat

Tiedoksi

VN/34132/2023-YM-1

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: